

BẢN TIN VỀ NAN BUÔN BÁN ĐỘNG VẬT HOANG DÃ

env
TRUNG TÂM GIÁO DỤC THIÊN NHIÊN

SỐ 2 - 11/2015

VIỆT NAM

*Nghiêm cấm sử dụng động vật hoang dã
nguy cấp trong các sản phẩm y tế*

5 Một bước tiến lớn về bảo vệ
động vật hoang dã

TRUY TỐ ÔNG TRÙM
BUÔN BÁN RỪA BIỂN
TẠI VIỆT NAM

2 Cả thế giới đang dõi
theo hành động của
cơ quan chức năng
tỉnh Khánh Hòa

4 Không nên hợp pháp hóa
việc buôn bán sừng tê giác

TRUY TỐ ÔNG TRÙM BUÔN BÁN RÙA BIỂN TẠI VIỆT NAM

Cả thế giới đang dõi theo hành động của cơ quan chức năng tỉnh Khánh Hòa

Vụ bắt giữ rùa biển lớn nhất từng được ghi nhận

Cuối năm 2014, hơn 10 tấn xác rùa biển ước tính tương đương 7.000 cá thể được phát hiện tại sáu nhà kho ở thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Đây được coi là vụ bắt giữ rùa biển lớn nhất từ trước đến nay. Chính vì vậy, vụ việc không chỉ thu hút sự quan tâm rộng khắp của dư luận trong nước mà cả cộng đồng quốc tế. Hai đối tượng cầm đầu đường dây buôn bán rùa biển này là anh em Hoàng Mạnh Cường và Hoàng Tuấn Hải. Được biết hai đối tượng này từ lâu đã được đặt trong “tầm ngắm” của các lực lượng chức năng nhưng sau nhiều năm, những cơ quan này mới triệt phá được đường dây buôn bán và chế tác rùa biển do chúng cầm đầu.

Vụ bắt giữ hơn 10 tấn tang vật này là thành quả sau hơn hai năm ENV theo dõi chặt chẽ đường dây săn bắt và buôn bán rùa biển, từ những đối tượng chuyên đánh bắt rùa biển tại các địa phương đến các thương lái trung gian và mọi khâu mối đều dẫn đến đối tượng được cho là “ông trùm” đường dây - Hoàng Mạnh Cường. Cơ sở chế biến rùa biển của Hoàng Mạnh Cường được đặt ngay tại thành phố Nha Trang. Sau khi chuyển về đây, rùa biển được lọc thịt lấy mai, ngâm tẩm hóa chất và chế tác thành đồ mỹ nghệ bán sang tiêu thụ tại Trung Quốc.

Chỉ nhìn vào 7.000 cá thể rùa biển được khám phá trong vụ bắt giữ vừa qua cũng có thể ước tính chắc chắn hàng chục ngàn cá thể rùa biển đã bị săn bắt, bán cho cơ sở chế biến của anh em nhà Cường trong những năm qua. Do đó, thành công của vụ bắt giữ tại Khánh Hòa là một

bước tiến lớn trong nỗ lực triệt phá đường dây mua bán rùa biển trái phép lớn nhất Việt Nam. Tuy nhiên, sau một năm kể từ ngày vụ việc đầu tiên được phát hiện, Hoàng Mạnh Cường và anh trai vẫn chưa bị khởi tố hay giam giữ.

Bà Bùi Thị Hà, Phó giám đốc - Quản lý chương trình Chính sách và Pháp luật của Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV) đặt câu hỏi: “Liệu các cơ quan chức năng tỉnh Khánh Hòa có thực sự quyết tâm điều tra và xử lý nghiêm minh những đối tượng cầm đầu đường dây tàn sát rùa biển lớn nhất trong lịch sử này? Đây chính là lúc Việt Nam chứng minh cho cả thế giới quyết tâm cao của quốc gia trong công tác đấu tranh, triệt phá các đường dây tội phạm nghiêm trọng về động vật hoang dã (ĐVHD) nguy cấp quý hiếm.”

Bà Hà cho rằng: “Sự chậm trễ trong tiến trình giải quyết vụ việc hiện đang dấy lên nhiều quan ngại về tính minh bạch trong quá trình điều tra và xử lý các đối tượng cầm đầu – những kẻ được cho là có tầm ảnh hưởng lớn tại địa phương trong nhiều năm qua”. Cũng theo bà Hà: “Nếu đối tượng bị phát hiện trong vụ việc này là một người dân bình thường chứ không phải một “ông trùm” với nhiều mối quan hệ thì có lẽ vụ việc đã sớm được xử lý”.

Rùa biển không được bảo vệ nghiêm ngặt như các loài ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm khác

Ngày 14/5/2015, sau khi vụ vận chuyển trái phép 31 sừng tê giác tại Nghệ An được phát hiện, Đại tướng Trần

Đại Quang - Bộ trưởng Bộ Công an đã ngay lập tức gửi thư khen ngợi và “thưởng nóng” các lực lượng chức năng liên quan. Trong vụ việc này, đối tượng ngay sau đó cũng bị bắt giữ và khởi tố.

Các vụ việc vận chuyển và buôn bán hổ trái phép cũng thường ngay lập tức bị bắt giữ và khởi tố. Ví dụ điển hình là vụ việc một cá thể hổ đông lạnh nặng 120kg bị tịch thu trên địa bàn tỉnh Nghệ An tháng 12/2014. Trong vụ việc này, các cơ quan chức năng đã tiến hành khởi tố vụ án chỉ 7 ngày sau khi phát hiện.

Tương tự như hổ hay tê giác, các loài rùa biển hiện đang là những loài được bảo vệ ở cấp độ cao nhất theo quy định của pháp luật Việt Nam. Bà Hà tiếp tục đặt câu hỏi: “Tại sao vụ việc liên quan hơn 7.000 cá thể rùa biển bị sát hại lại không được các cơ quan chức năng địa phương quan tâm xử lý như vụ bắt giữ 31 sừng tê giác hay một cá thể hổ đông lạnh?”

Sự “chậm trễ” khó lý giải của cơ quan chức năng địa phương

Theo sát vụ việc ngay từ những ngày đầu, ENV được biết các cơ quan, ban, ngành Trung ương đã đặc biệt quan tâm đến quá trình xử lý vụ việc. Văn Phòng Ban chấp hành Trung ương Đảng, Văn phòng Quốc hội, Ủy ban Tư pháp Quốc hội, Ủy ban các vấn đề xã hội Quốc hội, nhiều đại biểu Quốc hội, Văn phòng Chủ tịch nước, Văn phòng Chính phủ, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Tổng cục Lâm nghiệp, Tòa án nhân dân tối cao và một số cơ quan khác đều đã gửi văn bản đến cơ quan chức năng tỉnh Khánh Hòa, yêu cầu nhanh chóng xử lý vụ việc theo đúng quy định pháp luật. Viện kiểm sát nhân dân tối cao và Bộ Công an cũng đã có các văn bản trực tiếp chỉ đạo nghiệp vụ, hướng dẫn các cơ quan chức năng tỉnh Khánh Hòa xử lý vụ việc này.

Theo Luật sư, Thạc sĩ Trần Thị Ngân – Giám đốc Công ty luật Legal Associates Hà Nội: “Vi phạm được phát hiện tại Khánh Hòa không phải là một vụ việc phức tạp. Những chứng cứ thu thập được đều phù hợp với lời khai của Hải (anh trai Cường) và khẳng định hành vi buôn bán rùa biển của các đối tượng. Kết quả giám định cũng cho thấy số rùa biển thu giữ thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ ban hành kèm theo Nghị định 160”. Chính vì thế, Luật sư Ngân nhận định: “Đối tượng Hoàng Tuấn Hải lẽ ra phải bị khởi tố ngay khi cơ quan chức năng địa phương nhận được kết quả giám định tang vật”.

Quan điểm của ENV về việc triệt phá các đường dây buôn bán ĐVHD lớn

Việc đảm bảo tính nghiêm minh trong thực thi các quy định của pháp luật là yếu tố quyết định để triệt phá các đường dây tội phạm về rùa biển nói riêng và các loài ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm nói chung. Việc bắt giữ và truy tố chỉ đối tượng vận chuyển hay trung gian sẽ

không có ý nghĩa răn đe nếu kẻ cầm đầu các đường dây buôn bán ĐVHD vẫn “nhờ nhờ” ngoài vòng pháp luật. Chính vì vậy, đối với vụ việc tại Khánh Hòa, việc truy tố và xét xử không nên chỉ dừng lại ở đối tượng Hoàng Tuấn Hải – người đứng ra tự nhận trách nhiệm đối với số rùa biển được phát hiện. Các cơ quan chức năng địa phương cần tiếp tục điều tra, làm rõ vai trò và xử lý nghiêm khắc đối tượng Hoàng Mạnh Cường – người được cho là kẻ cầm đầu thực sự của đường dây này.

Trong Chỉ thị số 03/CT-TTg ngày 20/02/2014, Thủ tướng Chính phủ đã kiên quyết chỉ đạo các lực lượng chức năng tăng cường công tác ngăn ngừa, đấu tranh, triệt phá các đường dây tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia về ĐVHD.

Quyết định đang nằm trong tay các nhà chức trách tỉnh Khánh Hòa. Họ có quyền lựa chọn để tự hào là một địa phương tiên phong trong nỗ lực triệt phá các đường dây tội phạm về ĐVHD hoặc tiếp tục để những tên tội phạm đầu sỏ ngang nhiên “đứng trên” pháp luật!

Tội ác lớn nhất đối với các loài ĐVHD không phải là hành vi săn bắt hay tiêu thụ mà là sự thờ ơ của các cơ quan chức năng trong việc thực thi pháp luật được ban hành để bảo vệ những loài này. ENV hi vọng rằng các cơ quan chức năng tỉnh Khánh Hòa sẽ không “làm ngơ” và rùa biển sẽ được bảo vệ nghiêm ngặt như những gì chúng cần và xứng đáng được hưởng!

Tại thời điểm phát hiện vụ việc, đối tượng Hoàng Tuấn Hải – Anh trai ông trùm Hoàng Mạnh Cường thừa nhận đã thực hiện các hành vi buôn bán trái phép rùa biển

KHÔNG NÊN HỢP PHÁP HÓA VIỆC BUÔN BÁN SỪNG TÊ GIÁC

Trong vài năm gần đây, một nhóm doanh nhân Nam Phi được hưởng lợi từ hoạt động du lịch săn bắn tê giác đã tích cực “vận động hành lang” để buôn bán sừng tê giác trở thành một hoạt động hợp pháp. Lý do họ đưa ra là việc cho phép buôn bán sừng tê giác - chiến lợi phẩm từ các hoạt động du lịch săn bắn - sẽ đáp ứng nhu cầu thị trường và do đó làm giảm áp lực lên các quần thể tê giác trong tự nhiên. Ngoài ra, lợi nhuận thu được từ việc bán sừng tê giác hợp pháp và các sản phẩm sừng tê giác bị tịch thu sẽ được sử dụng vào các hoạt động bảo tồn loài động vật này. Một số quốc gia hiện đang xem xét đề xuất “khá hấp dẫn” này. Hội nghị các quốc gia thành viên CITES năm 2016 tới tại Nam Phi sẽ tiến hành bỏ phiếu nhằm quyết định “số phận” của các loài tê giác.

Điều này nhắc nhở chúng ta nhìn lại một trường hợp ngoại lệ duy nhất xảy ra vào năm 2008 khi bốn nước Châu Phi được phép bán 108 tấn ngà voi tịch thu được từ các vụ buôn bán. Mặc dù rất khó xác định chính xác mức độ ảnh hưởng của vụ việc này đối với công tác bảo tồn voi trên thế giới nhưng có thể khẳng định rằng hơn 100 tấn ngà voi vẫn không đủ để đáp ứng nhu cầu thị trường và giúp giảm thiểu tình trạng săn bắn voi trong tự nhiên để lấy ngà. Trên thực tế, tình trạng săn bắn voi và buôn bán ngà voi trong những năm qua vẫn diễn ra ở mức báo động. Theo số liệu của ENV, chỉ tính từ năm 2012, hơn 24,5 tấn ngà voi đã được nhập lậu vào Việt Nam, phần lớn nhằm mục đích xuất sang Trung Quốc.

Thử nghiệm này rõ ràng không hề có tác động tích cực đến công tác bảo tồn voi trên thế giới. Tương tự như vậy, việc mở đường cho hoạt động buôn bán sừng tê giác hợp pháp ở Việt Nam sẽ là một “thảm họa” đối với tê giác trong tự nhiên.

Mặc dù bị coi là một trong những thị trường tiêu thụ sừng tê giác lớn trên thế giới nhưng có thể khẳng định số người sử dụng sừng tê giác hiện nay ở Việt Nam vẫn rất thấp. Đây là nhận định hợp lý nếu xét tỷ lệ tương ứng khá nhỏ giữa thị trường tiềm năng sử dụng sừng tê giác tại Việt Nam và số lượng tê giác bị giết hại mỗi năm. “Hợp pháp hóa” buôn bán sừng tê

giác đồng nghĩa với việc người dân có thể dễ dàng tiếp cận các “nguồn cung” sẵn có và công khai, do đó có thể khiến số lượng người sử dụng sừng tê giác gia tăng mạnh mẽ hơn.

Sự tồn tại đồng thời của thị trường sừng tê giác hợp pháp và bất hợp pháp cũng sẽ là một trở ngại lớn đối với các cơ quan thực thi pháp luật. Bởi lẽ, họ sẽ phải đối mặt với công việc hết sức khó khăn là phân biệt sừng tê giác hợp pháp và bất hợp pháp. Điều này làm suy yếu nỗ lực loại bỏ hoạt động buôn bán bất hợp pháp và tạo điều kiện cho các đường dây buôn bán sừng tê giác bất hợp pháp hoạt động mạnh dẫn đến gia tăng nhanh chóng tình trạng săn bắn trái phép sừng tê giác trong tự nhiên.

Hiện nay, Việt Nam và cộng đồng quốc tế đang tích cực chung tay chống lại nạn săn bắn tê giác ở châu Phi và giảm thiểu nhu cầu tiêu thụ sản phẩm này. Việt Nam không nên lùi bước hay tán đồng với giải pháp nguy hiểm bởi hành động đó sẽ hủy hoại nỗ lực của chính chúng ta. Ngược lại, chúng ta càng phải quyết tâm cao hơn nữa để bảo vệ loài ĐVHĐ quý hiếm này của thế giới khỏi nguy cơ tuyệt chủng và kiên quyết không ủng hộ quan điểm “hợp pháp hóa” buôn bán sừng tê giác.

CITES là gì?

Công ước về buôn bán quốc tế các loài động, thực vật hoang dã nguy cấp (CITES) là Công ước quốc tế về kiểm soát buôn bán các loài động, thực vật hoang dã quý, hiếm giữa các quốc gia nhằm tránh tình trạng khai thác quá mức dẫn đến tuyệt chủng của các loài này. Việc vận chuyển qua biên giới những loài được liệt kê trong các Phụ lục Công ước CITES cần có Giấy phép do Cơ quan quản lý CITES ban hành. Việt Nam đã trở thành quốc gia thành viên của CITES từ năm 1994.

ENV và rất nhiều các tổ chức bảo tồn quốc tế kịch liệt phản đối kế hoạch này. Chúng tôi kêu gọi Chính phủ Việt Nam và các quốc gia khác bỏ phiếu phản đối kế hoạch “hợp pháp hóa” buôn bán sừng tê giác bởi hành động này rất có thể sẽ làm gia tăng mạnh mẽ tình trạng săn bắn tê giác trên thế giới.

Nghiêm cấm sử dụng động vật hoang dã nguy cấp trong các sản phẩm y tế

Một bước tiến lớn về bảo vệ động vật hoang dã

Kể từ tháng 01/2015, ENV đã ghi nhận nhiều mỹ phẩm lưu hành trên thị trường có chứa mật gấu hoặc dẫn xuất từ các loài động vật hoang dã (ĐVHD) nguy cấp, quý, hiếm khác. Một nguyên nhân chính dẫn đến hiện tượng này là do thủ tục cho lưu hành mỹ phẩm không yêu cầu phải có giấy tờ chứng minh nguồn gốc hợp pháp của các thành phần có nguồn gốc từ ĐVHD. Đây là một lỗ hổng giữa pháp luật về bảo vệ ĐVHD và những quy định liên quan đến các sản phẩm thuốc và mỹ phẩm.

Sau nhiều nỗ lực của ENV, ngày 28/08/2015, Bộ Y tế đã ban hành văn bản chỉ đạo nghiêm cấm việc sử dụng các thành phần có nguồn gốc từ ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm trong mỹ phẩm. Công văn này được Cục quản lý Dược gửi tới các Sở Y tế của tất cả các tỉnh thành, các công ty sản xuất và các cơ sở bán lẻ tại Việt Nam. Theo đó, kể từ ngày 28/8/2015, các cá nhân, tổ chức chịu trách nhiệm đưa mỹ phẩm ra thị trường phải cung cấp đầy đủ tài liệu chứng minh nguồn gốc hợp pháp và cam kết các thành phần trong sản phẩm mỹ phẩm không phải là đối tượng cấm khai thác theo quy định của pháp luật về bảo vệ thực vật rừng, động vật rừng. Trước đây, Bộ Y tế từng có quy định tương tự đối với thuốc và thực phẩm chức năng.

Tuy nhiên Công văn của Bộ Y tế mới chỉ là bước đi đầu tiên. Để hoàn toàn loại bỏ các sản phẩm thuốc, thực phẩm chức năng và mỹ phẩm có thành phần từ ĐVHD nguy cấp cần nhiều nỗ lực và quyết tâm từ các cơ quan thực thi.

Theo một khảo sát vào tháng 9/2014 của Viện Xã hội học về hiểu biết, thái độ và hành vi đối với việc tiêu thụ ĐVHD, 67% người tham gia khảo sát thừa nhận có sử dụng các sản phẩm y tế có chứa thành phần là ĐVHD. Kết quả khảo sát cũng cho thấy dân trí càng thấp thì khả năng sử dụng

các sản phẩm chứa thành phần ĐVHD càng cao. Khảo sát chỉ ra rằng nhu cầu về sản phẩm y tế có thành phần ĐVHD vẫn rất cao, cho dù số lượng sản phẩm này trên thị trường đã giảm đi đáng kể. Để dần chấm dứt hoạt động buôn bán những sản phẩm này, các cơ quan thực thi pháp luật cần ngăn chặn “nguồn cung” từ các cơ sở sản xuất, cơ sở khám chữa bệnh, hiệu thuốc đông và tây y. Bên cạnh đó, nỗ lực thực thi pháp luật cần song hành với các chương trình truyền thông giảm thiểu nhu cầu tiêu thụ. Vấn nạn sử dụng các sản phẩm có thành phần từ ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm cần được giải quyết trên cả hai mặt cung-cầu.

Mỹ phẩm Hàn Quốc chứa thành phần mật gấu được bày bán tại thị trường Việt Nam

Đầu năm 2015, ENV nhận được tin báo về nhãn hiệu kem mắt xa Misa F do Công ty CPTM Dược phẩm Quang Minh (Công ty Quang Minh) sản xuất có thành phần là mật gấu. ENV đã ngay lập tức gửi thông tin đến các cơ quan chức năng tại Tp. Hồ Chí Minh. Ngày 25/6/2015, Sở Y tế Tp. Hồ Chí Minh đã tiến hành kiểm tra Công ty Quang Minh và xác định kem Misa F thực chất không chứa mật gấu (mặc dù thành phần này được ghi trên bao bì).

Công ty Quang Minh đã tái sử dụng các bao bì của một loại sản phẩm được đăng kí hai năm trước có mật gấu là một thành phần trong đó. Sở Y tế ngay lập tức yêu cầu Công ty Quang Minh thu hồi sản phẩm Misa F từ các cửa hàng và thiêu hủy tất cả bao bì.

Công ty này cũng chịu mức phạt 20 triệu đồng.

Việc nghiêm khắc xử lý trường hợp trên của Sở Y tế Tp. Hồ Chí Minh cần được nhân rộng tại các tỉnh thành – nơi phát hiện các sản phẩm y tế chứa thành phần ĐVHD nguy cấp, quý hiếm.

Kem gấu MISA được bày bán công khai tại nhiều cửa hàng thuốc trên khắp Việt Nam

CẬP NHẬT PHÁP LUẬT

Ảnh: Chi cục kiểm lâm Huế

Nghiêm cấm các hành vi quảng cáo và buôn bán các sản phẩm ĐVHD trên các website thương mại điện tử

Luật Đầu tư có hiệu lực vào 01/07/2015 đã một lần nữa nhấn mạnh việc bảo vệ các loài ĐVHD nguy cấp.

Điều 6 của Luật Đầu tư nghiêm cấm đầu tư, kinh doanh mẫu vật các loài thực vật, động vật hoang dã theo quy định tại Phụ lục I của CITES; mẫu vật các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp, quý hiếm Nhóm I có nguồn gốc từ tự nhiên theo quy định tại Phụ lục 3 của Luật Đầu tư. Một số loài được liệt kê trong Phụ lục 3 của Luật Đầu tư bao gồm gấu, hổ, tê tê, rùa biển cùng nhiều loài được ưu tiên bảo vệ khác.

Chính vì vậy, hành vi sử dụng các loài ĐVHD nguy cấp có nguồn gốc tự nhiên vì mục đích thương mại như gây nuôi, kinh doanh, xuất khẩu/nhập khẩu bị nghiêm cấm. Các cơ quan chức năng không được phép bán đấu giá mẫu vật từ tự nhiên bị tịch thu trong những vụ vi phạm liên quan vì tất cả các loại hình kinh doanh thương mại đối với các loài này là trái phép.

Cấm các hành vi quảng cáo và buôn bán các sản phẩm ĐVHD trên các website thương mại điện tử

Theo Điều 4 Nghị định 52/2013/NĐ-CP của Chính phủ quy định về Thương mại điện tử, mọi cá nhân và tổ chức đều bị cấm thực hiện các hành vi giới thiệu, quảng cáo và buôn bán ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm và các sản phẩm của chúng trên trang thương mại điện tử hay sàn giao dịch thương mại điện tử. Các loài ĐVHD bị cấm bao gồm các loài được liệt kê trong Phụ lục I của Công ước CITES và Nghị định 160/2013/NĐ-CP có nguồn gốc từ tự nhiên.

Các hành vi vi phạm sẽ bị phạt tiền từ 70 triệu đến 100 triệu đồng theo quy định tại Điều 50 Nghị định 158/2013/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa, thể thao, du lịch và quảng cáo.

Vụ việc điển hình

Công ty TNHH Bào chế Đông Nam dược Phi Long tại địa chỉ 417 Phan Văn Trị, Phường 1, Quận Gò Vấp, Tp. Hồ Chí Minh đang quảng cáo bán cao hổ và rượu ngâm cao hổ trên trang chủ của công ty này. ENV đã nhiều lần gửi khuyến cáo đến công ty nói trên. Tuy nhiên, công ty này từ chối việc tuân thủ pháp luật. Việc công ty Phi Long quảng cáo bán cao hổ và rượu ngâm cao hổ trên trang chủ là hành vi vi phạm pháp luật và sẽ bị xử phạt theo quy định tại Nghị định 158/2013/NĐ-CP. Hơn nữa, buôn bán các sản phẩm chứa thành phần là bộ phận cơ thể hay dẫn xuất từ hổ còn vi phạm quy định trong Bộ luật Hình sự 1999 (sửa đổi, bổ sung 2009).

Hành động thực thi pháp luật được mong đợi:

- Kiểm tra và thu thập bằng chứng về các hành vi vi phạm pháp luật trên website của công ty.
- Tiến hành kiểm tra công ty để xác định các sản phẩm có chứa bộ phận cơ thể hay dẫn xuất từ hổ hay không. Yêu cầu công ty gỡ bỏ tất cả các quảng cáo trên internet.
- Nếu có dấu hiệu vi phạm hình sự thì cần được xử lý nghiêm theo các quy định của Bộ luật Hình sự. Việc xử lý nghiêm minh các vi phạm của Công ty Phi Long hay các doanh nghiệp khác đang thực hiện hành vi quảng cáo, kinh doanh thương mại loài ĐVHD "bị cấm" thể hiện sự nghiêm minh của pháp luật và quyết tâm của cơ quan chức năng trong nỗ lực bảo vệ ĐVHD.

HỒ SƠ VỤ VIỆC

Bà Rịa - Vũng Tàu

Ngày 25/6, sau khi nhận được thông báo từ người dân, ENV đã chuyển giao thông tin về một cá thể khỉ đang bị nuôi nhốt trái phép tại một cửa hàng ở Tp. Vũng Tàu đến Hạt Kiểm lâm Tp. Vũng Tàu. Cá thể khỉ này sau đó được các cơ quan chức năng tịch thu và thả về môi trường tự nhiên (Hồ sơ 8584/ENV).

Bạc Liêu

Ngày 20/4, ENV nhận được tin báo từ người dân cho biết một cá thể vích đang bị nuôi nhốt trái phép tại một ngôi chùa ở tỉnh Bạc Liêu. Thông tin sau đó được chuyển giao tới Chi cục Khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản tỉnh Bạc Liêu. Cá thể vích đã được tịch thu và thả về biển (Hồ sơ 8330/ENV).

Bình Dương

Đầu tháng 8/2015, ngay sau khi nhận được thông tin từ người dân cho biết có hai cá thể khỉ bị nuôi nhốt trái phép tại nhà dân trên địa bàn tỉnh Bình Dương, ENV đã chuyển giao thông tin tới Chi cục Kiểm lâm tỉnh Bình Dương. Hai cá thể khỉ sau đó được tịch thu và thả về Khu Bảo tồn Thiên nhiên Văn hóa Đồng Nai (Hồ sơ 8742/ENV).

Bình Thuận

Ngày 8/4, một cá thể vích (*Chelonia mydas*) bị nuôi nhốt trái phép tại một nhà hàng ở tỉnh Bình Thuận đã được Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường

(Phòng CSMT) Công an tỉnh Bình Thuận tịch thu và thả về biển. Trước đó, ENV tiếp nhận tin báo về vụ việc này từ một người dân thông qua đường dây nóng 1800-1522 (Hồ sơ 8158/ENV).

Bình Phước

Ngày 13/5, thông qua đường dây nóng, ENV tiếp nhận thông tin từ người dân về việc một cá thể vượn đen má vàng (*Nomascus gabriellae*) đang bị nuôi nhốt trái phép tại nhà dân trên địa bàn huyện Bù Gia Mập. Sau khi được chuyển giao thông tin, Công an huyện Bù Gia Mập đã tịch thu và chuyển cá thể này tới Trung tâm cứu hộ thuộc Vườn Quốc gia Bù Gia Mập (Hồ sơ 8389/ENV).

Đà Nẵng

Ngày 30/3, Hạt Kiểm lâm Khu bảo tồn thiên nhiên Sơn Trà bắt giữ 05 thợ săn tại Khu bảo tồn thiên nhiên Sơn Trà, tịch thu 03 cá thể vọc chà vá chân đỏ (*Pygathrix nemaeus*) đã bị bắn chết. Hiện cơ quan điều tra đang hoàn tất hồ sơ để khởi tố bị can (Hồ sơ 8153/ENV).

Nhờ thông báo kịp thời của người dân tới ENV, Chi cục Kiểm lâm Đà Nẵng đã tịch thu và chuyển giao cho Trung tâm bảo tồn rùa tại Vườn Quốc gia Cúc Phương 20 cá thể rùa ba gờ (*Malayemys subtrijuga*) bị bán trái phép tại một khu chợ ở Đà Nẵng (Hồ sơ 8639/ENV).

Tháng 8/2015, Cục Cảnh sát Phòng, chống tội phạm về buôn lậu - Bộ Công an, phối hợp với Cục Điều tra chống buôn lậu - Tổng cục Hải quan đã phát hiện gần 4 tấn ngà

Tang vật ngà voi và sừng tê giác trong một số vụ việc nghiêm trọng được phát hiện tại Đà Nẵng vào tháng 8/2015

voi, hơn 4 tấn vảy tê tê và 142 kg sừng tê giác trong ba vụ bắt giữ tại cảng biển Đà Nẵng.

Điện Biên

Theo tin báo của người dân, ngày 16/2, Hạt Kiểm lâm và Công an huyện Nậm Pồ đã tịch thu một cá thể gấu chó (*Helarctos malayanus*) đang bị nuôi nhốt trái phép tại một nhà dân và phạt đối tượng vi phạm 40 triệu đồng. Đối tượng vi phạm khai nhận đã mua cá thể gấu từ một thợ săn. Tháng 4/2015, cá thể gấu này đã được chuyển giao tới Trung tâm Cứu hộ Gấu Việt Nam tại Vườn Quốc gia Tam Đảo (Hồ sơ 8165/ENV).

Ảnh: Hạt Kiểm lâm huyện Nậm Pồ

Đồng Nai

Ngày 26/5, Phòng CSMT Công an tỉnh Đồng Nai đã tịch thu một cá thể đồi mồi (*Eretmochelys imbricate*) tại một nhà hàng hải sản và chuyển tới Vườn Quốc gia Núi Chúa. Thông tin ban đầu về vụ việc được một người dân thông báo qua đường dây nóng của ENV (Hồ sơ 8423/ENV).

Cũng từ tin báo của người dân qua đường dây nóng của ENV, Chi cục Kiểm lâm huyện Xuân Lộc đã tịch thu và thả về rừng địa phương 15 cá thể sóc bị buôn bán trái phép tại một cửa hàng địa phương (Hồ sơ 8783/ENV).

Dựa vào thông tin cung cấp từ phía người dân qua ENV, Hạt Kiểm lâm huyện Định Quán, Xuân Lộc và Thống Nhất đã tịch thu và tái thả bốn cá thể khi đang bị nuôi nhốt trái phép tại địa bàn tỉnh Đồng Nai (Hồ sơ 8644, 8727, 8766, 8767/ENV).

Đồng Tháp

Ngày 21/4, ENV nhận được thông báo từ người dân về việc một cá thể cu li đang được rao bán trên internet ở Đồng Tháp. ENV ngay lập tức phối hợp với Phòng CSMT Công an tỉnh Đồng Tháp và Chi cục Kiểm lâm Đồng Tháp

điều tra và tịch thu cá thể cu li này cùng 05 cá thể chim cắt. Toàn bộ 06 cá thể động vật tịch thu đã được thả về Vườn Quốc gia Tràm Chim. Đối tượng vi phạm bị xử phạt hành chính 15 triệu đồng (Hồ sơ 8341/ENV).

Hà Nội

Ngày 10/4, Phòng CSMT Công an Hà Nội, Công an huyện Bắc Từ Liêm, và Công an phường Đông Ngạc đã phát hiện và tịch thu 13 cá thể tê tê Java (*Manis javanica*) đông lạnh được vận chuyển bằng xe máy. Theo ghi nhận, đối tượng vi phạm đã từng bị bắt giữ về hành vi buôn bán ĐVHD vài năm trước đây. Vụ việc đang được tiếp tục điều tra (Hồ sơ 8206/ENV).

Ngày 16/4, Chi cục Hải quan cửa khẩu Sân bay quốc tế Nội Bài đã kiểm tra và phát hiện 4,85 kg sừng tê giác 60,56 kg ngà voi (18 mảnh) trong hai kiện hành lý được gửi qua đường hàng không từ Pháp về Việt Nam. Tuy nhiên đến nay, danh tính chủ nhân của kiện hàng này vẫn chưa được xác định (Hồ sơ 8324/ENV).

Sau khi nhận được tin báo của ENV về một trường hợp vận chuyển tê tê trái phép, Đội 3 thuộc Phòng 3, Cục Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường (Cục CSMT) - Bộ Công an đã theo dõi và bắt giữ 02 đối tượng cùng phương tiện vận chuyển tại địa bàn huyện Phú Xuyên, Hà Nội. Toàn bộ 36 cá thể tê tê sống đã được tịch thu và chuyển tới Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội. Cơ quan Cảnh sát điều tra đã ra quyết định khởi tố vụ án, khởi tố bị can theo quy định của pháp luật hiện hành (Hồ sơ 5410/ENV).

Trong chương trình khảo sát thường kỳ tại Công viên Thiên đường Bảo Sơn, ENV đã phát hiện một cá thể đồi mồi (*Eretmochelys imbricata*) tại khu vực Thủy cung. Sau khi gửi thông tin đến Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Hà Nội, ngày 15/6 Chi cục Thủy sản Hà Nội cho biết đã tịch thu và thả cá thể đồi mồi này về biển Hải Phòng. Công viên Thiên đường Bảo Sơn chịu mức phạt 40 triệu đồng về hành vi vi phạm này (Hồ sơ 3199/ENV).

Ghi chú thực thi: Công viên, vườn thú tư nhân và các cơ sở gây nuôi ĐVHD vì mục đích giáo dục đều phải có giấy tờ chứng minh nguồn gốc hợp pháp cho từng cá thể và tất cả các loài ĐVHD đang nuôi nhốt. ĐVHD tại các cơ sở này chỉ được phép nhập từ các nguồn hợp pháp. Tất cả các cá thể nuôi nhốt không có giấy phép chứng minh nguồn gốc hợp pháp sẽ bị tịch thu theo quy định của pháp luật.

Sau khi nhận được thông tin về các cá thể rùa được rao bán trên Facebook, ENV đã chuyển giao thông tin tới Đội CSMT Công an quận Hà Đông. Bằng các biện pháp nghiệp vụ, cơ quan Công an đã tịch thu 44 cá thể rùa, trong đó có 8 cá thể rùa hộp trán vàng miền Bắc (*Cuora*

galbinifrons), bắt giữ đối tượng vi phạm – là đối tượng chuyên buôn bán rùa. Tất cả số rùa này đã được chuyển tới Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội. Đối tượng vi phạm đã bị khởi tố theo quy định của pháp luật (Hồ sơ 7594/ENV).

Ngày 13/7, sau khi nhận được thông báo từ tình nguyện viên về 03 cá thể cu li bị rao bán trên Facebook, ENV ngay lập tức phối hợp với Phòng CSMT Công an Tp. Hà Nội và chỉ vài giờ sau đó, cả 03 cá thể cu li đã được tịch thu và chuyển về Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội (Hồ sơ 8638/ENV).

Ngày 30/7, theo tin báo của một tình nguyện viên của ENV, Công an Hà Nội đã kịp thời tịch thu và tiêu hủy một cá thể gấu chó (*Helarctos malayanus*) ngâm trong bể rượu tại một nhà hàng ở Hà Nội (Hồ sơ 8648/ENV).

Ảnh: Trung tâm cứu hộ động vật hoang dã Việt Nam

Phòng CSMT Hà Nội tiến hành tiêu hủy cá thể gấu bị ngâm rượu được phát hiện tại một nhà hàng ở Hà Nội

Ghi chú thực thi: Hành vi bán rượu ngâm các bộ phận cơ thể của gấu là hành vi vi phạm pháp luật. Chủ các nhà hàng và các cơ sở kinh doanh bán rượu ngâm chân tay gấu (hoặc cá thể gấu) có thể bị xem xét xử lý hình sự. Các tang vật cần phải được tịch thu và xử lý theo quy định của pháp luật.

Hải Dương

Ngày 11/8, Công an tỉnh phối hợp Chi cục Kiểm lâm tỉnh Hải Dương đã kiểm tra chiếc xe ô tô tại khu vực huyện Tứ Kỳ. Qua kiểm tra, các cơ quan chức năng đã phát hiện và tịch thu 85 cá thể tê tê sống cùng với nhiều biển số xe giả. Các cá thể tê tê này sau đó được chuyển giao cho Trung tâm cứu hộ Sóc Sơn, Hà Nội và đối tượng đã bị khởi tố theo quy định (Hồ sơ 8867/ENV).

Hải Phòng

Ngày 8/4, Phòng cảnh sát điều tra tội phạm về trật tự quản lý kinh tế và chức vụ (Phòng CSKT), Công an Hải Phòng đã phát hiện và thu giữ 52 cá thể tê tê bị vận chuyển trái phép bằng xe ô tô mang biển số giả đang trên đường đi từ Thái Bình đến Móng Cái. Đây là kết quả

sau quá trình theo dõi các đối tượng liên quan tới đường dây này. Các đối tượng vi phạm đã bị bắt giữ và khởi tố (Hồ sơ 8204/ENV).

Hà Tĩnh

Sau khi xác định thông tin về một đối tượng quảng cáo bán vảy tê tê trên Facebook, ENV đã chuyển giao thông tin tới Công an và Hạt Kiểm lâm huyện Hương Khê. Đối tượng sau đó bị xử phạt hành chính 1,5 triệu đồng và bị yêu cầu gỡ bỏ những quảng cáo trái phép (Hồ sơ 8494/ENV).

Ngày 14/5, các cơ quan chức năng đã tịch thu 36 cá thể tê tê Java (*Manis javanica*) và 70 cá thể kỳ đà vằn (*Varanus bengalensis*) đang bị vận chuyển trái phép. Toàn bộ số tang vật đã chết và bị tiêu hủy (Hồ sơ 8399/ENV).

Hòa Bình

Ngày 8/5, nhờ tin báo kịp thời của người dân, Công an huyện Lạc Thủy đã thu giữ 43 cá thể tê tê Java (*Manis javanica*). Tuy nhiên, theo các cơ quan chức năng địa phương, đối tượng vi phạm đã tẩu thoát. Các cá thể tê tê sống được chuyển giao cho Chương trình Bảo tồn Thú ăn thịt nhỏ và Tê tê tại Vườn Quốc gia Cúc Phương. Sau một thời gian chăm sóc, 35 cá thể tê tê trong số đó đã được thả về Vườn Quốc gia Cát Tiên (Hồ sơ 8476/ENV).

Ngày 04/6, Cảnh sát giao thông Công an tỉnh Hòa Bình đã phát hiện và tịch thu một cá thể rùa núi viên (*Manouria impressa*) và bốn cá thể rùa bốn mắt (*Sacalia quadriocellata*) đang bị vận chuyển trái phép. Đối tượng vi phạm chịu mức phạt 3 triệu đồng (Hồ sơ 8476/ENV).

Thành phố Hồ Chí Minh

Ngày 1/4, theo tin báo từ người dân qua đường dây nóng của ENV, Phòng CSMT Công an Tp. Hồ Chí Minh đã tịch thu và chuyển đến trung tâm cứu hộ một cá thể cu li đang bị nuôi nhốt trái phép tại một quán cà phê (Hồ sơ 8142/ENV).

Ngày 29/6, Chi cục Hải quan Sân bay quốc tế Tân Sơn Nhất đã phát hiện hai bức tượng được chế tác từ ngà voi Châu Phi (*Loxodonta Africana*) trong một kiện hành lý trên chuyến bay từ Pháp về Việt Nam. Cho đến nay cơ quan chức năng vẫn chưa tìm ra được danh tính chủ sở hữu của kiện hàng này (Hồ sơ 8601/ENV).

Ngày 15/8, Chi cục Hải quan Sân bay quốc tế Tân Sơn Nhất đã kiểm tra và phát hiện 42,2 kg vảy tê tê Châu Phi (*Manis tricuspis*) trong một kiện hành lý từ Nigeria về Việt Nam (Hồ sơ 8781/ENV).

Năm 2010, ENV đã phát hiện nhiều bình rượu ngâm mèo cá (*Prionailurus viverrinus*), mèo rừng (*Prionailurus*

“Những kẻ mua, bán, trao đổi các loài hoang dã trái pháp luật đều là tội phạm.”

bengalensis), rắn hổ mang chúa (*Ophiophagus Hannah*), và chân tay gấu tại một cửa hàng ở Tp. Hồ Chí Minh. Cuối cùng sau hơn 5 năm, Phòng CSMT Công an Tp. Hồ Chí Minh đã tịch thu các bình rượu trong tháng 6 vừa qua. Sự trì hoãn trong tiến trình giải quyết vụ việc được cho là do những “mối quan hệ đặc biệt” của chủ cơ sở với quan chức cấp cao (Hồ sơ 2890/ENV).

Ghi chú thực thi: Mọi công dân đều phải tuân thủ theo các quy định của pháp luật. ENV đặc biệt quan tâm theo đuổi những vụ việc mà các đối tượng thường ngang nhiên vi phạm pháp luật vì họ y vào “mối quan hệ đặc biệt” với nhà chức trách. Hãy thông báo những trường hợp đó tới ENV, chúng tôi sẽ nỗ lực hết mình để đảm bảo pháp luật được thực hiện một cách công bằng và nghiêm minh.

Ngày 10/7, một người dân đã liên hệ với ENV để nghị hỗ trợ chuyển giao một cá thể rái cá. Ngay sau đó, Chi cục Kiểm lâm Tp. Hồ Chí Minh đã tiếp nhận cá thể rái cá này và chuyển về Trung tâm cứu hộ ĐVHD Củ Chi (Hồ sơ 8645/ENV).

Ngày 23/7, ENV nhận được thông báo về một vụ buôn bán ĐVHD đang diễn ra ngay tại nhà của một đối tượng ở Tp. Hồ Chí Minh. Thông tin ngay lập tức được chuyển tới các cơ quan chức năng liên quan. Lực lượng kiểm lâm và công an địa phương đã đột kích vào nhà đối tượng và tịch thu 22 cá thể rùa rặng (*Hieremys annandalii*). Đối tượng vi phạm bị phạt 40 triệu đồng (Hồ sơ 8687/ENV).

Ngày 23/4, 02 cá thể Cu li nhỏ (*Nycticebus pygmaeus*), 11 cá thể rùa đất Pulkin (*Cyclemys pulchristriata*), 02 cá thể rùa núi vàng (*Indotestudo elongata*), 01 cá thể rùa cổ bụi (*Siebenrockiella crassicollis*) và 01 cá thể rắn đất (*Python molurus*) được tịch thu từ một đối tượng rao bán rất nhiều loài ĐVHD trên trang Facebook cá nhân (Hồ sơ 8354/ENV).

Ngày 19/5, một cá thể rái cá đã được tịch thu từ một đối tượng chuyên rao bán ĐVHD trên Facebook. Đối tượng vi phạm đã bị bắt giữ ngay sau đó (Hồ sơ 8384/ENV).

Ngày 24/6, một cá thể cu li rao bán trên Facebook đã được tịch thu (Hồ sơ 8499/ENV).

THÔNG BÁO THAM NHŨNG

Nếu bạn biết cơ quan chức năng nhận tiền hoặc quà của các cá nhân liên quan đến buôn bán, nuôi nhốt ĐVHD trái phép, hãy thông báo đến đường dây nóng của Cục Chống tham nhũng

080 48 228

Những thành công nổi bật của Phòng CSMT Công an Tp. Hồ Chí Minh trong nỗ lực triệt phá các hoạt động sử dụng công cụ internet nhằm buôn bán ĐVHD trái phép:

Sau khi tiếp nhận nhiều vụ việc được thông báo qua đường dây nóng của ENV về các trường hợp rao bán ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm trên mạng, Phòng CSMT Công an Tp. Hồ Chí Minh đã phối hợp chặt chẽ với ENV và kịp thời bắt giữ nhiều đối tượng vi phạm và tịch thu các cá thể ĐVHD quý hiếm. Dưới đây là một số vụ điển hình:

Ngày 8/4, 02 cá thể mèo rừng (*Prionailurus bengalensis*) đã được tịch thu và chuyển tới Trung tâm cứu hộ ĐVHD Củ Chi (Hồ sơ 7993/ENV).

Ngày 7/7, một cá thể cu li rao bán trên Facebook đã được tịch thu và được chuyển tới Trung tâm cứu hộ ĐVHD tại Vườn Quốc gia Cát Tiên (Hồ sơ 8606/ENV).

Ảnh: Trung tâm cứu hộ linh trưởng Đào Tiên

Ngày 28/8, một cá thể rái cá khác bị rao bán trên Facebook cũng đã được tịch thu (Hồ sơ 8631/ENV).

Khánh Hòa

Ngày 14/4, ENV nhận được thông báo từ một du khách nước ngoài về việc ĐVHD bị nuôi nhốt tại một nhà hàng ở huyện Khánh Vĩnh. Thông tin ngay lập tức được chuyển giao tới Hạt Kiểm lâm địa phương. Lực lượng kiểm lâm nhanh chóng kiểm tra nhà hàng và tịch thu một cá thể cao cát bụng trắng (*Anthracoceros albirostris*). Trước đó, năm 2014, một cá thể chim Hồng hoàng cũng đã được tịch thu tại nhà hàng này nhờ tin báo của người dân tới ENV (Hồ sơ 7257/ENV).

Ghi chú thực thi: Việc chỉ tiến hành tịch thu tang vật mà không áp dụng bất kỳ một biện pháp xử phạt nào như trường hợp vi phạm ở trên là không đủ tính răn đe, ngăn ngừa các vi phạm tương tự trong tương lai. Chính vì vậy, các cơ quan chức năng cần có biện pháp xử lý nghiêm minh hơn theo quy định của pháp luật như áp dụng các chế tài xử phạt hành chính hoặc thu hồi giấy phép kinh doanh.

Ngày 2/7, ENV nhận được tin báo về việc một cá thể đồi mồi (*Eretmochelys imbricata*) bị nuôi nhốt trái phép tại một nhà hàng ở Tp. Nha Trang. ENV ngay lập tức chuyển giao thông tin tới Phòng CSMT Công an tỉnh Khánh Hòa. Cá thể đồi mồi này sau đó được tịch thu và thả về biển (Hồ sơ 8602/ENV).

Ngày 6 và 15/7, ENV nhận được thông báo về một số cá thể khỉ bị nuôi nhốt trái phép tại một nhà hàng và một quán cà phê tại Nha Trang. Ngay sau đó, Hạt Kiểm lâm Tp. Nha Trang đã tịch thu và thả chúng về môi trường tự nhiên (Hồ sơ 8615/8654/ ENV).

Kiên Giang

Ngày 30/6, trong chuyến tuần tra tại cửa khẩu Hà Tiên, Bộ đội Biên phòng Cửa khẩu Hà Tiên đã yêu cầu dừng và khám xét một ô tô mang biển kiểm soát Cam-pu-chia và phát hiện 398,9 kg ngà voi bao gồm 197 khúc, 02 vòng cổ và 05 vòng đeo tay. Trong vụ việc này, cơ quan chức năng cũng bắt giữ một đối tượng người Việt có liên quan (Hồ sơ 8605/ENV).

Lâm Đồng

Ngày 21/8, cơ quan chức năng tỉnh Lâm Đồng đã tịch thu nhiều bộ phận như: thịt, xương khô của 05 cá thể voọc chà vá chân đen (*Pygathrix nigripes*) (Hồ sơ 8842/ENV).

Lào Cai

Theo tin báo từ người dân, ngày 13/8, Công an Tp. Lào Cai đã bắt giữ một đối tượng đang vận chuyển trái phép 106 kg ngà voi Châu Phi (*Loxodonta Africana*) bằng xe máy. Đối tượng vi phạm đã bị khởi tố và hai nghi phạm liên quan khác cũng bị bắt giữ (Hồ sơ 8782/ENV).

Nghệ An

Ngày 8/5, Phòng CSKT Công an tỉnh Nghệ An đã bắt giữ hai đối tượng vận chuyển trái phép 31 sừng tê giác tại một ga tàu tại tỉnh Nghệ An. Vụ bắt giữ này có liên quan tới một đường dây tội phạm lớn, chuyên vận chuyển sừng tê giác, ngà voi, xương hổ và các sản phẩm từ ĐVHD khác từ Châu Phi về Việt Nam (Hồ sơ 8380/ENV).

Ảnh: Công an kinh tế Nghệ An

31 sừng tê giác được Công an tỉnh Nghệ An phát hiện và bắt giữ - số lượng sừng tê giác thu giữ lớn nhất tại Việt Nam cho đến thời điểm hiện nay

“Nhận tiền từ tội phạm sẽ biến bạn thành kẻ phạm pháp.”

Ngày 12/6, sau khi nhận được tin người dân thông báo qua đường dây nóng của ENV, Hạt Kiểm lâm huyện Con Cuông đã kiểm tra một nhà hàng và tịch thu được 05 cá thể rùa núi vàng (*Manouria impressa*). Các cá thể rùa này sau đó được chuyển tới Trung tâm cứu hộ thuộc Vườn quốc gia Pù Mát (*Hồ sơ 7972/ENV*).

Ngày 6/8, ENV nhận được thông báo từ người dân về việc một cá thể khỉ mặt đỏ (*Macaca arctoides*) đang bị nuôi nhốt trái phép tại nhà dân. Sau khi nhận được tin báo, Hạt Kiểm lâm huyện Anh Sơn đã kịp thời tịch thu và chuyển cá thể khỉ này tới Trung tâm cứu hộ ĐVHD thuộc Vườn quốc gia Pù Mát (*Hồ sơ 8758/ENV*).

Ảnh: Hạt Kiểm lâm huyện Anh Sơn

Ngày 9/8, Phòng CSMT Công an tỉnh Nghệ An đã kiểm tra một xe khách chạy tuyến Vinh - Hà Nội và tịch thu 10 cá thể tê tê sống. Toàn bộ 10 cá thể tê tê tịch thu được cứu hộ tại Chương trình Bảo tồn Thú ăn thịt nhỏ và Tê tê tại Vườn quốc gia Cúc Phương (*Hồ sơ 8763/ENV*).

Ninh Bình

Ngày 22/8, Phòng CSKT Công an tỉnh Ninh Bình đã phối hợp với Chi cục Quản lý Thị trường kiểm tra một xe khách chạy tuyến Đà Nẵng - Hà Nội, phát hiện và tịch thu 07 cá thể tê tê Java (*Manis javanica*) cùng 07 cá thể rùa đầu to (*Platysternon megacephalum*). Số tang vật nói trên đã được chuyển tới Vườn Quốc gia Cúc Phương. Đối tượng vi phạm đã bị khởi tố (*Hồ sơ 8800/ENV*).

Quảng Nam

Ngày 17/4, ENV nhận được tin báo về việc một cá thể khỉ mặt đỏ (*Macaca arctoides*) đang bị nuôi nhốt trái phép tại nhà dân. Thông tin này ngay lập tức được chuyển tới

Hạt Kiểm lâm huyện Duy Xuyên. Cùng ngày, cá thể khỉ này đã bị tịch thu (*Hồ sơ 8333/ENV*).

Quảng Ninh

Ngày 27/6, Công an Uông Bí cùng Phòng cảnh sát giao thông Công an tỉnh Quảng Ninh đã kiểm tra một xe khách và phát hiện 15 cá thể tê tê Java (*Manis javanica*) và 01 cá thể hổ con đông lạnh. Hiện cảnh sát đang tiếp tục điều tra về chủ nhân của lô hàng nói trên. Các cá thể tê tê đã chết sau khi tịch thu và được đem tiêu hủy cùng những tang vật khác (*Hồ sơ 8597/ENV*).

Ghi chú thực thi: Tê tê và các loài ĐVHD được liệt kê trong Nghị định 160/2013/NĐ-CP của Chính Phủ quy định về tiêu chí xác định loài và chế độ quản lý loài thuộc danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ. Hành vi bán đấu giá các loài này sau tịch thu là hành vi vi phạm pháp luật. Biện pháp tốt nhất để xử lý ĐVHD sau khi tịch thu là chuyển các cá thể sống tới các trung tâm cứu hộ; tiêu hủy hoặc chuyển giao cho Bảo tàng Thiên nhiên Việt Nam các cá thể chết hoặc bộ phận cơ thể của chúng.

Ngày 12/8, Cục Hải quan tỉnh Quảng Ninh đã tịch thu 37 khúc ngà voi có trọng lượng 88 kg. Lô hàng bị bắt giữ trên một xe khách khi đang trên đường vận chuyển. Tài xế và phụ xe bị bắt giữ để điều tra. Công an vẫn đang tìm kiếm chủ sở hữu của lô hàng (*Hồ sơ 8778/ENV*).

Quảng Bình

Ngày 14/4, ENV nhận được thông tin từ người dân về một nhà hàng trưng bày bể rượu ngâm một cá thể gấu ngựa (*Selenarctos Ursus thibetanus*) tại huyện Lệ Thủy. Ngay sau đó, cơ quan chức năng Quảng Bình đã kịp thời tịch thu bể rượu và tiêu hủy tang vật (*Hồ sơ 8277/ENV*).

Ngày 1/6, ENV nhận được tin báo về việc người dân giăng lưới bắt các loài chim hoang dã trên đồng gần một nhà hàng ở Đồng Hới - nơi quảng cáo rao bán những loài chim hoang dã quý hiếm trên biển hiệu. Sau khi được chuyển giao thông tin, Hạt Kiểm lâm Đồng Hới đã nhanh chóng dẹp bỏ các bẫy lưới bắt trên cánh đồng xung quanh nhà hàng và yêu cầu chủ nhà hàng tháo bỏ các biển quảng cáo ĐVHD (*Hồ sơ 8458/ENV*).

“Hổ, vượn, voọc, voi và rất nhiều loài khác đang theo chân tê giác trên con đường tuyệt chủng. Việc ngăn chặn điều đó hoàn toàn phụ thuộc vào bạn trước khi mọi thứ quá muộn.”

Ghi chú thực thi: Ngay trong tháng 9/2015, các lưới bắt chim lại được giăng lại trên các cánh đồng, và nhà hàng nói trên tiếp tục bán những loài chim hoang dã cho khách hàng. Nếu chủ nhà hàng vẫn tiếp tục thực hiện hành vi trái pháp luật, chính quyền địa phương cần phải áp dụng các biện pháp rắn đe mạnh mẽ hơn như tước giấy phép kinh doanh để ngăn chặn các hành vi kinh doanh bất hợp pháp.

Quảng Trị

Ngày 9/7, một người dân đã liên lạc đến đường dây nóng của ENV để thông báo về việc một nhà hàng tại huyện Hướng Hóa có bày bán 02 cá thể rùa núi biển (*Manouria impressa*). ENV đã ngay lập tức chuyển giao thông tin cho Hạt Kiểm lâm huyện Hướng Hóa và hai cá thể rùa sau đó được tịch thu và thả về rừng. Đối tượng vi phạm bị phạt 3 triệu đồng (Hồ sơ 8625/ENV).

Sóc Trăng

Ngày 22/5, một tình nguyện viên đã thông báo đến ENV về việc một cá thể rùa biển đang bị rao bán trên internet. Đáng tiếc là đối tượng đã nhanh chóng bán cá thể rùa nói trên với giá 3 triệu đồng trước khi cơ quan chức năng kịp hành động. Tuy nhiên sau một tháng, ENV nhận được thông tin mới về việc đối tượng tiếp tục rao bán rùa biển với giá 3 triệu đồng. Thông tin này đã ngay lập tức được chuyển tới Phòng CSMT Công an tỉnh Sóc Trăng. Cá thể rùa này sau đó được tịch thu cùng với hai cá thể rùa khác từ đồng phạm của đối tượng. Cả ba cá thể rùa đều đã được thả về biển (Hồ sơ 8422/ENV).

Ngày 4/6, một tình nguyện viên của ENV thông báo về việc một cá thể khỉ đuôi lợn (*Macaca leonine*) đang bị rao bán trên Facebook tại tỉnh Sóc Trăng. Sau khi nhận được thông tin, Chi cục Kiểm lâm Sóc Trăng đã kiểm tra và tịch thu cá thể khỉ này (Hồ sơ 8473/ENV).

Sơn La

Ngày 15/4, một người dân địa phương tại tỉnh Sơn La thông báo đến ENV việc một cá thể khỉ đuôi lợn (*Macaca leonine*) bị nuôi nhốt trái phép tại nhà dân. Hạt Kiểm lâm huyện Mai Sơn đã kiểm tra hai lần nhưng không phát hiện cá thể khỉ này. Tuy nhiên, các cơ quan chức năng vẫn kiên trì theo dõi. Vào ngày 7/7, cá thể khỉ đã được phát hiện và tịch thu (Hồ sơ 8320/ENV).

Ảnh: Chi cục kiểm lâm Sóc Trăng

Một cá thể khỉ đuôi lợn được Chi cục Kiểm lâm tỉnh Sóc Trăng tịch thu và tái thả về rừng.

Ngày 22/7, Hạt Kiểm lâm huyện Sốp Cộp đã tịch thu một cá thể gấu chó (*Helarctos malayanus*) bị vận chuyển trái phép bằng xe gắn máy. Khi bị phát hiện, lái xe lập tức bỏ chạy nhưng sau đó đã ra đầu thú với cơ quan chức năng và thừa nhận hành vi vi phạm của mình. Vụ việc vẫn đang trong quá trình điều tra. Cá thể gấu nói trên được chuyển đến Trung tâm cứu hộ gấu Việt Nam tại Vườn Quốc gia Tam Đảo (Hồ sơ 8684/ENV).

Tây Ninh

Ngày 27/5, sau khi nhận được tin báo từ người dân, lực lượng biên phòng đã phát hiện và tịch thu hơn 9 kg sừng tê giác bị vận chuyển trái phép bằng xe máy từ Campuchia về Việt Nam qua cửa khẩu Bàu Đá (Hồ sơ 8455/ENV).

“Nơi tốt nhất để bảo vệ các loài ĐVHĐ là trong môi trường tự nhiên trước khi chúng bị rơi vào tay của thợ săn và những kẻ buôn lậu.”

Ngày 9/7, ENV nhận được tin báo về việc một cá thể khỉ đuôi dài (*Macaca fascicularis*) đang bị nuôi nhốt trái phép tại nhà dân. Sau khi tiếp nhận thông tin từ ENV, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Tây Ninh đã tịch thu và thả cá thể khỉ này về rừng Núi Bà (Hồ sơ 8629/ENV).

Ngày 4/8, sau khi nhận được tin báo về việc một cá thể rái cá bị nuôi nhốt trái phép tại một nhà hàng ở tỉnh Tây Ninh, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Tây Ninh đã tịch thu và thả cá thể về Vườn Quốc gia Lò Gò - Xa Mát (Hồ sơ 8745/ENV).

Thanh Hóa

Ngày 13/8, Cục CSMT cùng Công an huyện Nga Sơn đã kiểm tra và tịch thu 56 cá thể tê tê (232 kg) đang được vận chuyển bằng ô tô. Phụ xe bị bắt nhưng tài xế đã kịp trốn thoát. Số tê tê tịch thu được chuyển đến Chương trình Bảo tồn thú ăn thịt nhỏ và tê tê tại Vườn Quốc gia Cúc Phương (Hồ sơ 8784/ENV).

Thừa Thiên-Huế

Ngày 17/4, một tình nguyện viên đã thông báo cho ENV về một cá thể cây đang bị nuôi nhốt ở một nhà hàng tại Huế. Sau khi nhận thông tin, Chi cục Kiểm lâm Thừa Thiên Huế đã kiểm tra và tịch thu cá thể cây này. Theo ghi nhận, nhà hàng này đã nhiều lần vi phạm các quy định của pháp luật về bảo vệ ĐVHD (Hồ sơ 2432/ENV).

Ngày 26/5, một tình nguyện viên của ENV tại Huế thông báo qua đường dây nóng trường hợp một cá thể khỉ

đang bị nuôi nhốt trái phép tại một ngôi chùa trong thành phố. Thông tin liên quan đến vụ việc ngay lập tức được chuyển đến Chi cục Kiểm lâm tỉnh Thừa Thiên Huế. Mặc dù đây là một vụ việc khá nhạy cảm nhưng Chi cục Kiểm lâm đã khéo léo xử lý, tịch thu và thả cá thể khỉ này về Khu Bảo tồn Thiên nhiên Phong Điền (Hồ sơ 8444/ENV).

Thái Bình

Ngày 3/4, Cảnh sát giao thông tỉnh Thái Bình đã kiểm tra một xe khách chạy tuyến Quảng Ninh - Vinh (Nghệ An) và phát hiện 84,5 kg vảy tê tê Châu Phi (*Manis gigantee*) được cất giấu trong khoang hành lý. Mặc dù chủ sở hữu lô hàng trên chưa được xác định, tài xế xe khách vẫn phải chịu trách nhiệm vì hành vi vận chuyển hàng cấm với mức phạt 450 triệu đồng. Sau khi được ENV khuyến cáo, toàn bộ tang vật đã được chuyển tới Bảo tàng Tài nguyên rừng Việt Nam (Hồ sơ 8148/ENV).

Thái Nguyên

Ngày 26/4, ENV nhận tin báo từ người dân về một đối tượng rao bán mèo rừng (*Prionailurus bengalensis*) trên Facebook. Thông tin của vụ việc lập tức được chuyển đến Phòng CSMT Công an tỉnh Thái Nguyên. Sau đó, 04 cá thể mèo rừng bị tịch thu và thông tin quảng cáo trên Facebook đã ngay lập tức được xóa bỏ. Đối tượng vi phạm bị phạt 15 triệu đồng (Hồ sơ 8363/ENV).

Ảnh: Hạt Kiểm lâm huyện Võ Nhai

Tuyên Quang

Ngày 15/4, Hạt Kiểm lâm huyện Nà Hang đã tịch thu một cá thể khỉ vàng (*Macaca mulatta*) bị nuôi nhốt trái phép tại một nhà dân sau khi nhận được tin báo thông qua đường dây nóng của ENV. Đối tượng vi phạm sau đó đã bị xử phạt hành chính (Hồ sơ 8308/ENV).

“Việc buôn bán ĐVHD chủ yếu được điều hành bởi các mạng lưới tội phạm có tổ chức mà trong đó một số tổ chức còn tham gia vào buôn bán ma túy và buôn bán người.”

Ngày 11/6, sau khi nhận được tin báo qua đường dây nóng của ENV, Hạt Kiểm lâm huyện Yên Sơn đã tịch thu 02 cá thể rắn hổ mang (*Naja atra*) và 01 cá thể rùa sa nhân (*Cuora mouhotii*) tại một nhà dân. Tất cả các cá thể ĐVHD sau đó được thả về tự nhiên và đối tượng vi phạm bị xử phạt 03 triệu đồng (Hồ sơ 8490/ENV).

Vĩnh Long

Ngày 7/7, sau khi tiếp nhận thông tin về một cá thể mèo rừng (*Prionailurus bengalensis*) bị rao bán trên Facebook, ENV đã chuyển giao thông tin tới các cơ quan chức năng tỉnh Vĩnh Long. Cơ quan chức năng địa phương ngay sau đó đã tịch thu cá thể mèo rừng này và bắt giữ đối tượng vi phạm (Hồ sơ 8616/ENV).

Thống kê vi phạm về ĐVHD

Trong tám tháng đầu năm 2015, phòng bảo vệ ĐVHD của ENV đã ghi nhận tổng cộng 988 vụ vi phạm mới (trung bình 4 vụ một ngày).

Lưu ý: Trong một vụ việc có thể bao gồm nhiều vi phạm.

Bảng 1: Số lượng vụ việc mới ghi nhận từ tháng 01 đến tháng 08 năm 2015.

Tháng	Tháng 01	Tháng 02	Tháng 03	Tháng 04	Tháng 05	Tháng 06	Tháng 07	Tháng 08	Tổng cộng
Số lượng vụ việc mới	73	73	273	120	106	101	135	107	988

Bảng 2: Số lượng vi phạm ghi nhận theo loại vi phạm từ tháng 01 đến tháng 08 năm 2015.

Loại vi phạm	Tháng 01	Tháng 02	Tháng 03	Tháng 04	Tháng 05	Tháng 06	Tháng 07	Tháng 08	Tổng cộng
Buôn lậu hoặc buôn bán lớn	47	40	44	34	33	21	139	87	445
Bán hoặc quảng cáo	26	38	102	424	102	165	204	171	1232
Lưu giữ	67	40	62	53	44	42	38	37	383
Săn bắt	3	1	2	4	1	17	1	9	38
Khác	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tổng số vi phạm mới	143	119	210	515	180	245	382	304	2098

Ảnh: Biên phòng Sơn Trà

Một cá thể rùa biển được thả về biển Đà Nẵng sau khi được lực lượng biên phòng phát hiện và tịch thu

BÁO CÁO VI PHẠM VỀ ĐVHD TỚI

1800 1522

hotline@fpt.vn

Ứng dụng trên Android:

ENV - SOS Động vật hoang dã

PHÒNG BẢO VỆ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ

Phòng Bảo vệ Động vật hoang dã (ĐVHD) của ENV được thành lập từ năm 2005 nhằm khuyến khích sự tham gia tích cực hơn nữa của cộng đồng trong nỗ lực ngăn chặn nạn buôn bán ĐVHD bất hợp pháp và tăng cường hiệu quả của các cơ quan thực thi pháp luật tuyến đầu thông qua sự hợp tác, hỗ trợ và chuyển giao thông tin vi phạm từ cộng đồng.

Phòng Bảo vệ ĐVHD vận hành một đường dây nóng miễn phí trên toàn quốc để tiếp nhận thông tin từ người dân về các vi phạm liên quan đến ĐVHD và chuyển giao tới các cơ quan chức năng phù hợp. ENV sau đó làm việc chặt chẽ với cơ quan chức năng, theo sát vụ việc cho tới khi kết thúc và lưu giữ thông tin trong hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia các vi phạm về bảo vệ ĐVHD. Hơn 8.400 vụ việc vi phạm đã được lưu trữ từ khi Phòng Bảo vệ ĐVHD của ENV được thành lập vào năm 2005.

Mục tiêu Phòng bảo vệ ĐVHD của ENV:

- Khuyến khích sự tham gia của cộng đồng trong nỗ lực ngăn chặn nạn buôn bán ĐVHD trái phép;
- Hỗ trợ các cơ quan chức năng trong việc thực thi pháp luật về bảo vệ ĐVHD;
- Lưu giữ thông tin vụ việc và phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng để xác định diễn biến và giải quyết các yếu tố cấu thành của các vi phạm liên quan đến ĐVHD;
- Cung cấp cho cơ quan chức năng những thông tin khuyến cáo dựa trên tin báo và phân tích về tội phạm về ĐVHD;

Các nỗ lực của ENV nhằm ngăn chặn nạn săn bắt và buôn bán ĐVHD sẽ không thể đạt được nếu không có sự hỗ trợ hào phóng từ các đối tác sau:

Amnéville Zoo

Awely, Wildlife and People

Cleveland Metroparks Zoo

Columbus Zoo and Aquarium

Critical Ecosystem Partnership Fund (CEPF)

Four Paws

Freeland Foundation (ARREST Program)

Houston Zoo

Humane Society International (HSI) of Australia

International Rhino Foundation (IRF)

John D. and Catherine T. MacArthur Foundation

Save the Rhinos International (SRI)

The Lush Fresh Handmade Cosmetics

The Rufford Maurice Laing Foundation

United States Agency for International Development (USAID)

United States Fish and Wildlife Service

World Animal Protection

ENV cũng xin chân thành cảm ơn các cá nhân từ khắp nơi trên thế giới đã hỗ trợ tài chính, cung cấp các trợ giúp kỹ thuật trọng yếu cũng như đóng góp thời gian để tiếp sức cho những nỗ lực của ENV.

THÔNG TIN LIÊN HỆ

Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV)

Phòng 1701 (tầng 17), tòa nhà 17T5, đường Hoàng Đạo Thúy, Hà Nội

Điện thoại: (04) 6281 5424

Fax: (04) 6281 5423

Email: env@fpt.vn

 www.thiennhien.org

 www.facebook.com/trungtamgiaoducthiennhien

 www.twitter.com/edu4naturevn